

EKOŠKOLA

Mezinárodní program EKOŠKOLA spojuje na škole environmentální výchovu s praktickými kroky vedoucími k ekologizaci jejího provozu. Možnost zapojení do programu je tradiční součástí nabídky SEV DIVIZNA školám. Při jeho naplňování úzce spolupracujeme s celorepublikovým koordinátorem, vzdělávacím centrem TEREZA v Praze.

Naše středisko tento program v Libereckém kraji koordinuje již šestnáctým rokem. V roce 2022 bylo do projektu zapojeno celkem osm škol. ZŠ Švermova, Liberec a ZŠ Kaplického, Liberec obhájily „Zelenou cestu“ a získaly tak možnost nadále užívat Zelenou vlajku EKOŠKOLA. Program EKOŠKOLA je nabízen i mateřským školám. EKOŠKOLKY pomáhají dětem, učitelům a rodičům udělat ze školky příjemnější, demokratičtější a přírodě bližší místo k životu. V Libereckém kraji byly zapojeny dvě mateřské školy.

Program Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život (ŠUŽ), vyhledávaná střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, je program, který pomáhá školám přispívat ke zlepšování životního prostředí a kvality života ve svém okolí. Prostřednictvím projektů žáci, učitelé a místní komunita podporují udržitelný rozvoj místa a děti se tak učí důležitým dovednostem pro život. Škola pro udržitelný život aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

V Libereckém kraji koordinuje Školu pro udržitelný život SEV DIVIZNA Liberec. Prostřednictvím newsletteru nabízíme školám aktuální informace k ekologické výchově a odbornou asistenci při plánování a realizaci jejich projektů.

V roce 2022 se v Libereckém kraji podařilo zakončit celoroční program třem školám přihlášeným do klimatické ŠUŽ, jsou to SŠHL Frýdlant, ZŠ Waldorfská v Semilech a ZŠ a MŠ Stráž pod Ralskem. V září vstoupila do klimatické ŠUŽ v Libereckém kraji ZŠ Dubá a do dalšího roku pokračuje ZŠ Partyzánská v České Lípě.

WEEC V Liberci

Ve dnech 14. - 18. 3. 2022 hostila Česká republika jako první střeoevropská země 11. Světový kongres environmentální výchovy. Sjelo se na něj na 550 účastníků. Na hlavní část do kongresového centra v Praze jsme se pro aktuální novinky našeho oboru vypravili i my. Ve druhé části kongresu se účastníci rozdělili a vyrazili do různých center ekologické výchovy po celé ČR. Jsme hrdí, že část z nich si v obrovské konkurenci vybrala program „Environmentální vzdělávání v moderní zoo“, který jsme připravili u nás v učebně DIVIZNY a v areálu zoo.

Pro zaměstnance

• Příměstské tábory

Jako každý rok, i tentokrát jsme pořádali dva týdenní příměstské tábory pro děti a vnoučata zaměstnanců zoo. Letos bylo téma společné pro tábor mladších (7-9 let) i starších (10-14 let). Příběh legendárního českého archeologa a dobrodruha Ivana Honzy nás zavedl do jeskyní v mnoha koutech Libereckého kraje. Celkem se tábora zúčastnilo 22 dětí. Oba tábory proběhly hladce a uzavřely svůj běh společnou vernisáží pro rodiče, na které bylo možné vidět unikátní artefakty z celého týdne.

Finanční zpráva SEV DIVIZNA za rok 2022

Celkové neinvestiční výdaje/náklady	5 620 220,03 Kč
Příjmy/výnosy z vlastní činnosti – celkem	500 273,92 Kč
Dotace, příspěvky, dary – celkem	5 066 475,20 Kč
Příjmy/výnosy – celkem	5 566 749,12 Kč

Personální zajištění

Březinová Pavlína
Činčerová Helena (od 1. 9. 2022)
Dědková Lenka
Havle Leoš
Hnidová Petra (do 30. 4. 2022)
Hudcová Alice
Kočí Aleš
Nováková Miroslava
Plener Tomáš
Řepík Michal
Šafaříková Zuzana (do 31. 7. 2022)
Šíp Ondřej (od 1. 12. 2022)
Štangler Kateřina

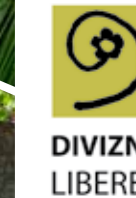
Poděkování patří všem, kteří se podíleli na realizaci našich akcí. Zvláště děkujeme kolegům a dobrovolníkům ze Zoo Liberec za všestrannou pomoc a podporu.

Středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec – DIVIZNA

Javorová 33
Liberec 1, 46001
Telefon: 487 377 146 nebo 482 712 982
<http://divizna.zooliberec.cz>

Foto: archiv SEV DIVIZNA
Vytisknuto na recyklovaném papíru.

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
LIBERECKÉHO KRAJE

SEV DIVIZNA
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2022

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, rok 2022 byl prvním rokem pod novým zřizovatelem, kterým je Liberecký kraj. Z našeho pohledu se nic nezměnilo, běžný uživatel našich služeb nic nepozná. Některé procesní postupy jsme si museli nově osvojit, ale vše se podařilo poměrně úspěšně zvládnout a mohli jsme celý rok bez omezení pracovat.

I v roce 2022 jsme se snažili plnit naše poslání a pomáhali tím k realizaci environmentální výchovy pomocí různorodých výukových aktivit pro děti a akcí pro pedagogy. Otřepali jsme se z covidové nákazy a pustili se do poměrně náročné rekonstrukce střechy a horního patra našeho střediska. Výuka v tomto období byla organizačně náročnější, ale nemuseli jsme slevit z našich standardů a dle zpětných vazeb byli naši klienti spokojeni.

Pokračovali jsme na vývoji nových dlouhodobých vzdělávacích programů, které jsou postaveny na užší spolupráci našeho střediska a třídy s pedagogem a to v průběhu celého školního roku. Děkujeme Vám, že i v roce 2022 jste k nám chodili a využívali naše služby.

*Za celý tým SEV DIVIZNA Liberec
Aleš Kočí*

Kdo jsme?

SEV DIVIZNA Liberec je denní specializované pracoviště na podporu a realizaci environmentální výchovy a v této oblasti poskytuje následující služby:

1. realizuje ekologické výukové programy pro děti z mateřských škol, žáky základních a středních škol. Výukové programy vedou zkušení a odborně zdatní lektoři.
 - používá interaktivní formy a metody
 - preferuje kontakt s přírodou a výchovu prožitkem
 - reaguje na aktuální témata
 - pomáhá školám v realizaci průřezového tématu RVP – environmentální výchova
2. pořádá odborné semináře, exkurze či dílny pro studenty pedagogických fakult, pedagogické pracovníky, vedoucí dětských kroužků a oddílů, širokou veřejnost atp.
3. realizuje výukové aktivity v areálu Zoo Liberec (výukové programy, komentované prohlídky)
4. realizuje osvětové akce pro širokou veřejnost
5. zajišťuje metodickou pomoc koordinátorům EVVO na školách, metodickou pomoc pro zpracovávání ŠVP
6. zpřístupňuje knihovnu publikací k ekologické výchově a půjčuje netradiční výukové pomůcky
7. komunikuje s ostatními organizacemi realizujícími EVVO v regionu i po celé republice
8. spolupracuje s ostatními zoologickými zahradami v oblasti vzdělávacích aktivit (metodika, inspirace, profesní růst...)
9. koordinuje síť škol v Libereckém kraji se zájmem o ekologickou výchovu (M.R.K.E.V., Ekoškola, ŠUŽ)

Poslání SEV DIVIZNA Liberec

SEV DIVIZNA Liberec svými aktivitami prostřednictvím environmentální výchovy podporuje a rozvíjí zodpovědnější chování lidí vůči všemu živému i neživému, tradicím, přírodě, krajině i planetě.

Jaké je naše pojetí environmentální výchovy?

Environmentální výchova vede ke kladnému vztahu k přírodě, k respektování přírodní a kulturní pestrosti a posiluje sounáležitost s celkem. Člověk chápe důsledky svého chování, přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí a jedná dle zásad uvědomělé skromnosti.

Pro školní kolektivy

• Ekologické výukové programy a jiné výukové aktivity

SEV DIVIZNA Liberec nabízí mateřským, základním a středním školám širokou nabídku ekologických výukových programů a výukové aktivity v areálu Zoo Liberec. Naše programy se odehrávají nejen v učebně a na zahradě DIVIZNY, ale využíváme i blízký les, zoologickou zahradu nebo při exkurzích i vzdálenější Vesec či Jizerské hory.

Ekologické výukové programy a výukové aktivity mají podobu dvou až tříhodinových bloků či půldenních exkurzí, dotýkají se průřezového tématu Environmentální výchova (v některých případech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, popřípadě Osobnostní a sociální výchova) a reagují tak na platné RVP.

Mezi naše novinky v roce 2022 patřil EVP Tajemství blízkého lesa pro 4. – 5. třídu, v kterém děti využijí všechny své smysly a možná se jim povede nejen si užít lesa a kamarádů, ale třeba i něco nalézt. Ve spolupráci s ARCHOU byl upraven obsah EVP Na stopě a kromě pobytových znamení jsme se v něm více zaměřili na nebezpečí, které pro zvířata příměstského lesa znamená člověk. Pro střední školu jsme nově nabídli exkurzi Dotek Jizerek, která vede účastníky po stopách zajímavých majitelů Libereckého panství a za přírodními krásami Jizerských hor.

Začátkem nového školního roku 2022/23 byla realizace některých programů probíhajících v učebně omezena nebo přesunuta do náhradních prostor v budově Lidových sadů z důvodu rekonstrukce střechy v DIVIZNĚ. Celkem proběhlo 359 výukových programů, kterých se zúčastnilo 6711 dětí, a bylo odučeno 900,5 hodin. Klademe důraz na kontakt dětí s přírodou a pohyb venku, proto 75 % programů proběhlo v terénu.

	MŠ	ZŠ	SŠ
počet programů	43	301	15
počet účastníků	749	5594	368

• Celoroční výukové programy pro ZŠ

V loňském roce proběhla pilotizace celoročních programů určených žákům základních škol. Projektu „Pilotní ověření nově vznikajících dlouhodobých programů pro základní školy v Libereckém kraji“, který finančně podpořil Liberecký kraj, se účastnily 4 třídy. Dvě třídy s programem Tajů plné výpravy pro 2. – 3. třídu ZŠ a dvě třídy absolvovaly Poklady z půdy pro 4. – 5. třídu ZŠ. Tyto celoroční výukové programy provázejí třídu během celého školního roku a jsou složeny z několika lekcí vedených lektory z DIVIZNY a z lekcí, které vede pedagog na základě námi poskytnuté metodiky, materiálů a pomůcek. Tento projekt byl úspěšně realizován a jeho výstupy zpracovány tak, že se v nich bude pokračovat i v dalších letech, pro další třídy a školy.

Novinkou pro podzim 2022 je celoroční výukový program Můj aktivní rok pro přírodu pro 6. – 7. třídu ZŠ, do kterého se zapojilo 5 tříd z Libereckého kraje.

Pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogické fakulty a další zájemce

V roce 2022 naplánovalo SEV DIVIZNA Liberec celkem 12 vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogických fakult, pracovníky školských zařízení a středisek ekologické výchovy, vedoucí zájmových kroužků i další zájemce z řad veřejnosti. Během roku 2022 jsme zorganizovali 1 vícedenní workshop, 5 odborných seminářů, 2 tvořivé dílny, 1 odbornou přednášku a 1 setkání.

Celkem absolvovalo realizované akce 215 účastníků, z toho bylo 128 pedagogů.

• Environmentální výchova – nové cesty

V říjnu proběhl tradiční třídní workshop v Sedmihorkách. Pedagogové se mohli dozvědět o novinkách v ochranných projektech liberecké zoo. Dílny, ve kterých mohli načerpat inspiraci do výuky i sdílet své zkušenosti, se věnovaly např. práci s knihou venku, výuce geologie v Geoparku Český ráj, pokladovým hrám, sběru a využití jedlých rostlin nebo rozdělávání ohně. Akci navštívilo celkem 31 účastníků.

• Celostátní program M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy)

V rámci programu M.R.K.E.V., který na celonárodní úrovni finančně podporuje Ministerstvo životního prostředí, funguje síť škol s hlubším zájmem o rozšíření svých aktivit v environmentální výchově. V Libereckém kraji tento program koordinuje SEV DIVIZNA Liberec a v současné době je do něj zapojeno necelých 700 škol z celé České republiky, z toho 60 škol je z Libereckého kraje. Zapojené školy mají možnost využít cenné služby, např. pravidelnou rozesílku časopisu pro ekogramotnost Bedrník, zaslání informací a materiálů o environmentální výchově, trvalý přístup do elektronického archivu Bedrníku či k aktuálním publikacím a pomůckám. Školy jsou informovány nejen o akcích v regionu zaměřených na ekologii, ale i o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a financování rozvoje ekologické výchovy.

• Specializační studium pro školní koordinátory EVVO

V říjnu 2022 bylo ukončeno specializační studium pro školní koordinátory EVVO v regionu NUTS II Severovýchod (v Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém kraji). Specializační studium probíhalo na základě vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéerním systému pedagogických pracovníků a naplňuje krajské koncepce EVVO. Studium společně připravily a realizovaly SEV DIVIZNA Liberec (Liberecký kraj), Ekocentrum PALETA (Pardubický kraj) a Středisko ekologické výchovy SEVER (Královéhradecký kraj). Tato střediska se systematicky a dlouhodobě zabývají vzděláváním pedagogů v oblasti EVVO. Účastníci kurzu během celého studia absolvovali 250 hodin přímé výuky.